

NEDEN ÜMMET?-4

Nureddin Yıldız'ın "Dünya Nasıl Dönüyor?" (10.) dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Kardeşlerim,

Kendi ümmetini tarif edememek, namazın tarifini yapamamak kadar eksiklik değil midir? Müslüman çocuk yetiştirdiğini düşünen bir anne-babanın, Müslümanlar'a hizmet için gençleri eğitmek üzere kurulmuş bir vakfın, derneğin, medresenin yöneticisinin orada senelerce eğittiğini, Müslümanca yetiştirdiğini, abdestin farzlarını, namazın şartlarını, orucun, iftarın şeklini anlattığı eğitiminden sonra "Ümmet-i Muhammed profili çizer misin" diye bir soruya cevap veremeyen gençleri yetiştirdiklerini kimse iddia etmemelidir.

Hanım kızlarımız -Allah onlardan razı olsun- tesettürleriyle cihat ediyorlar. Tesettürlü, davası olan bir hanım kıza: "Bu tesettürün ümmetinin onuru değil mi?" dediğimizde "evet" diyecektir. "Ümmet, başörtü takmaktan ibaret mi? Temel profilini çizebilir misin bu ümmetin?" diye sorulduğunda cevap veremiyor olması, ümmet-i Muhammed'in gençleri açısından bir eksikliklerdir.

Kardeşlerim,

"Abdestin farzlarını say" sorusuna abdest alarak da cevap versek yeterli; bir, iki, üç, dört diye saysak da. "Ümmet-i Muhammed'in profili kimdir, farklılığı nedir, niye İsrailoğulları değil, niye Musevi değil de Muhammed aleyhisselaminin ümmeti? Ne getirecek bu ümmet, içi nasıl dolacak bunun?" diye sorulduğunda pratiğini gösteremeyip "sayayım bari en azından; bu ümmet budur, buydu, bu olacak bir gün inşallah" diye ufuklarda, gözümüzde meşaleler gibi parlayan ümmetin gençlerini bize göstermek, anlatmak zorunda eğitimcilerimiz.

Bugün ve yarın ümmet-i Muhammed'in gençlerine eğitim verenler, çocuklarına Müslümanlık şuuru verdiğini düşünenler, bu konuda kitaplar yazanlar, bu konuda ümmet-i Muhammed'in insanlarına hizmet ettiğini düşünenler, "bir ümmet-i Muhammed profili, ümmet karakteri, bu ümmetin insanlığa kazandırdığı şeyler" diye bir liste bilmelidirler. Aksi takdirde sadece "Selahaddin Eyyubi çok büyük bir kahramandı" demekle yetinip kalırız. "Yirmi bir yaşında Fatih neler neler yaptı..." demek avuntudur. Yirmi bir yaşında adam yetiştiren ümmeti tanımak lazım.

Yirmi bir yaşında çocuklara sur devirten ümmet şuuru önemli. Birinde orijinale sahip olmak var, öbüründe de bir örnek üzerinden asırlarca teselli bulmak. O arada İstanbul yeniden Fatih'lere muhtaç olmuş, senin haberin bile yoktur. Ümmet-i Muhammed'in kimliğini tanıyıp olmamız lazım.

Hedefimiz, elbette ve elbette namaz kılan gençlerdir. Elbette ramazan günü oruç tutan gençlerdir. Hiç tereddüdümüz yok. Haykırır ve ilan ederiz ki tesettürlü kız mücadelesi yapıyoruz. Ümmet-i Muhammed'in kadınının tesettürünü büyük cihat görüyoruz, Bedir gibi görüyoruz. Elbette böyle. Ama bunları müzelerde-tarih kitaplarında değil, evlerine saklanmış olarak değil, sadece camide böyle

olanlar olarak değil, her yerde kâinatı bu kıvama getiren şuura biz 'ümme't' diyoruz. Bu şuurunu sahiplenmek istiyoruz.

Kardeşlerim,

Bazı özellikler sayacağız. Bu özellikler üzerinden ümmet şuurunu kazanıp yeni nesillerin bu şuurla yetişmesi sadece filanca kitabı okumuş olmaktan-ibadeti yapmaktan ibaret değil. En azından ümmet davasının ne demek olduğunu anlayacağız.

Neden kardeşlerim?

Neden Ashab-ı Suffa'da bir hafta kalan insan, Resûlullah'ı temsilen bir eyalete gönderiliyordu? Bu nedir? Bir hafta Ashab-ı Suffa'da kalıyor, imtihana tâbi tutuluyor. أَقْرُوهُمْ لِكِتَابِ اللَّهِ Kur'an'ı en iyi öğrenen hangisi, tespit ediliyor. Dokuz yaşında çocuk vali olarak tayin ediliyor. Destan bu, destan!

Senelerce medreselerde kaldıktan sonra gittiği yörede ümmet-i Muhammed'i temsil etmek bir kenara; Müslümanlar'ın sadakasını toplamaktan başka bir meziyeti olmayanlar Ashab-ı Suffa'da bir hafta kalıp Resûlullah'ın temsilcisi olarak Arap Yarımadası'nı donatanlarla aynı cenneti paylaşırken hiç sıkılmayacaklar mı? Bunun temennisi bile sıkıcıdır.

Bir haftası yeten bir eğitim, senelerce niye yetmiyor şimdi? Çünkü sadece namaz öğretiliyor. أُخْرِجْتُ لِلنَّاسِ mantığıyla çalışmıyoruz. Namazı öğrettik mi yetiyor. Namaz ümmetiyiz diye şuur vermiyoruz. Namaz için eğitim alıyoruz, namazı müdafaa eğitimi almıyoruz. Onun için patron kıldırmıyor diye namaz kılmamakta sakınca görmüyor. Onun için "Cuma namazına göndermem" diyen patronuna aç kalmak pahasına da olsa isyan edip "ben çıkarım buradan" diyemiyor. Çünkü şuur, ancak vakti gelince ve imkânlar varsa namaz kılma şuurudur. Namaz ümmeti olmak başka bir düzeydir.

Tesettür ümmeti olmak başka bir şey, Allah cehenneme koymasın diye tesettüre bürünmek başka şey. Biri ümmet-i Muhammed'in adına örtünmektir. Başını açması teklif edildiğinde genç bir kıza fakültede veya herhangi bir yerde, "bir Müslüman olarak başımı açarsam cehenneme girerim" demesi bir düzey; bu kurtarır cehennemden gerçekten. Tesettür ümmet-i Muhammed'e aittir, ben başımı açarsam bir buçuk milyar ümmetimi mahcup ederim, diye başını açmayan bir kızınki bambaşkadır. Bütün ibadetlerde, namazdan tesettüre, ümmet-i Muhammed'in toprağını müdafaa etmeye varıncaya kadar, her şeyde şuur bu olmalıdır; ümmet şuurunu! Böyle bir şuurunu ırkçılık ezemez Allah'ın izniyle. Fakirlik perişan edemez. Çünkü bu şuurun yanında Allah'ın rahmeti var. يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ var. Allah'ın eli, rahmet eli, Allah'ın teyidi o zaman cemaatin üzerindedir.

Bazı esaslar üzerinden ümmetimizi ilk gününden bugüne kadar çözelim.

Birinci ilkemiz: Ümmet-i Muhammed'in imanı kapsamlı imandır. Bütün peygamberlere, bütün kitaplara iman eder. Kendi peygamberi Musa'ya değil, kendi peygamberi İsa'ya değil, İdris aleyhisselama değil, Nuh aleyhisselama değil; Allah adına yeryüzüne gelmiş yüz yirmi küsur bin peygamber dosyasını beynine koymuş bir mümin, bütün insanlık kapasitesinde mümin demektir. Biz Orta Doğu'nun bir kasabasına gelmiş İsrailoğulları'ndan bir ümmet değiliz. Çünkü İsrailoğulları'ndan

birisi; “Musa’ya iman ettin mi, Yuşa’ya iman ettin mi?” diye sorgulanacak. Bana ise “Muhammed kadar Yuşa’ya da iman ettin mi?” diye sorulacak.

Sahih bir hadis-i şerifi çok iyi biliyorsunuz. Onu burada ele alalım. Bakara suresinin son iki ayeti için Efendimiz ne buyuruyor: Her gece yatmadan onu okuyana, yeter o gece.

أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ “Peygamber kendisine indirilene iman etti. Müminler de iman ettiler.” كَلَّ أَمَّنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ “Hepsi Allah’a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler.” لَا تَفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ “Peygamberler arasında hiçbir ayırım gözetmiyoruz ya Rabbi!”

Şu yüreğe bak be! Yastığa başını koymadan yüz yirmi dört bin peygamberle beyatlaşarak yatağa giriyor ümmet-i Muhammed’den herhangi bir kimse. “Yuşa aleyhisselama iman et, cennete gir” denmiş bir insanla aynı olabilir mi bu ümmetin fertleri?

Her gece Âmenarrasûlü’yü sonuna kadar okuyana لَكَ فَتَاحٌ niye diyor Peygamber aleyhisselam Efendimiz? Her gece bu azametli, büyük propagandayı paylaşan bir ümmetiz biz, elhamdülillah. Bu kadar büyük ve kapasiteli bir ümmeti kendi yirmi kişilik cemaati ile sınırlandırıp o cemaatin dergisini alınca cennete girmeyi vaat edene yazıklar olsun! Yüz yirmi dört bin peygamber sayısınca yazıklar olsun! Bu ümmet bu kadar küçük düşündürülür mü? Peygamberi “her gece مِنْ رُسُلِهِ de, yetsin sana bu iman” diyor; o ise şusuna bağlandın mı, busunu rüyada gördün mü” diye bu büyük, kâinat çaplı ümmeti, Âdem aleyhisselamdan beri gelen bütün peygamberlerin davasını sahiplenme ve her gece “bu davadayım ya Rabbi” diye Allah’la beyatlaşmak demek, أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ diye... Tabii bunu camide imama okuttun mu zaten senin tekrarın da gerekmiyor, ne dediğini de anlamıyorsun...

لَا تَفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ’ten sadece çorba yemeyi anlayana yuhlar olsun! Bir yuh da yetmez. Bu ümmet bu kadar küçültülür mü? Her gece Allah ile ahitleşmektir bu. Âdem aleyhisselamdan Peygamber aleyhisselam Efendimiz’e kadar ve dolayısıyla o da Hatimü’l Enbiya olduğu için O’nun başında bulunduğu on binlerce peygamberin davasına iman etmek, iman.

Ben, Nuh aleyhisselamın cihadı varsa onu da yapmaya sözüm olsun Rabbim, diye iman ediyorum her gece demektir. “Vay be, çok peygamber varmış, saydık gittik hepsini” demek değil herhâlde bu, değil mi? Âdem aleyhisselamdan beri “Allah’a gelin” kim dediyse biz onun peşindeyiz. Ümmet-i Muhammed’iz çünkü. Ama o peygamberlerin davalarının peşindeyiz, mezarlarının peşinde değiliz. Mezarına gidip oyalanmak eğer, asıl davasını ihmal etmemize neden olarsa mezarına da gitmem. Davasına giderim.

وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ Her gece Allah ile ahitleşmek bu. “Duyduk ya Rabbi.” Neyi duyduk? وَأَطَعْنَا لَا تَفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ Bu büyük potansiyel imanı duyduk ve “itaat ettik ya Rabbi, وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ” “Yine de sen bizi mağfiret et, belki beceremeyiz ya Rabbi, kuluz çünkü.” غُفْرَانَكَ “Sonunda sana geleceğiz.” Bu imanla gideceğiz. **Bu ümmetten cennete girmek isteyen herkes Şit**

aleyhisselamın, İbrahim aleyhisselamın, Musa aleyhisselamın, İsa aleyhisselamın ve hepsinin başında da Muhammed aleyhisselamın davasına topluca iman ederek cennete girer.

سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا budur. “Duyduk ve itaat ettik ya Rabbi.” Kapsamlı bir imanımız var bizim. Bu kapsam, kimilerinin kafasında küçük olabilir. Kapasitesi, onun hacmi bu imanı anlamaya yetmeyebilir. Bari Kur’an’a itiraz etme. سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا de, kalsın. Kapasitesi büyük olan ümmet namına düşüneni bari hor görme. Herkesin kapasitesi olmayabilir. Senin ayakkabı numaran küçük olabilir. Kafatasın da cılız olabilir. Büyük düşünenleri, Âdem aleyhisselamdan beri Allah diyen herkesi kardeşi bilenleri bırak bari onlar bu feza gibi büyük bir ortamda hiç olmasın hür bir şekilde Allah’ın davasına sahip çıksınlar.

Ümmet-i Muhammed’in bir numaralı karakteri; kapsamlı ve kuşatıcı imanı olan bir ümmettir. Bu iman da oyun değildir, tefekkür değildir, beğenmek filan değildir iman. Benim Musa aleyhisselama imanıyla Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem arasında bir fark yok. Cennete girme şartım, önüme konan cennet şifresinin kod numaralarından biri de İsa’dır, Yahya’dır, Harun aleyhisselamdır. Bu mantıkla düşünüyoruz.

İki: Bu ümmet, emr-i bi’l-maruf ve nehy-i ani’l-münker ümmetidir. Kur’an-ı Kerim’de kaç ayet لَتَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ gerçeğinin içini dolduruyor. “Muhakkak emr-i bi’l-maruf ve nehy-i ani’l-münker yapacaksınız” ne demek? İyiliğin öncüsü, kötülüğün engelleyicisi bir ümmetiz biz. Binaenaleyh; eli-ayağı tutan, dili tutan, hareket edebilen, konuşabilen, eylem yapabilen, para verebilen, destek verebilen, lojistik imkân sağlayabilen herhangi bir mümin, mümin olarak yaşayabilmek ve yeryüzünde iyiliklerin yayılması için uğraşmak zorundadır. Kötülüklerle engel olmak herkesin görevidir.

Emniyet sadece kolluk güçlerinin görevi değildir. Belki de ümmet-i Muhammed’in toplum olarak yaşadığı yerde bu tür silahlı güçler en son göreve müdahale edecek kimselerdir. Kötülüklerin karşısında ümmet olarak dururuz biz; askerî ve polis gücü olarak değil. Ümmet farkı budur. Rabbimiz kitabında bu karakterimizi çok açık bir şekilde farklı ayetlerde beyan ediyor. Bir cümle söylüyorum: Ümmet-i Muhammed’in emr-i bi’l-maruf ve nehy-i ani’l-münker (iyiliklere öncülük, kötülüklerle de engel olma) kapasitesinin aksaması, bu tavafın aksamasından daha vahimdir.

Bilerek söylüyorum: Kâbe’de tavafın aksadığını düşününüz. Bin dört yüz senedir bir iki istisna ve büyük bir olay dışında Kâbe’imizde farz namaz için kamet getirilince, imam ‘Allahuekber’ deyip iftitah tekbiri alınca tavaf durur. O dört rekâtlık öğle namazı kılınana kadar durur. İmam selam vermeden tavaf bir daha başlar. İkinci selamına fırsat kalmaz, insanlar tavafa başlarlar. Elhamdülillah, Mekke fethedildiği günden beri 24 saatin içinde bu namaz seansları hariç yirmi dört dakika bile tavaf durmamıştır.

Tavaf, ümmet-i Muhammed’in muazzam ibadetlerinden biridir ve Rabbimiz kitabında “tavaf edin” diye emretmektedir –ta İbrahim aleyhisselamdan beri. İbadettir, muazzamdır, muhteşemdir. Ama tavaf dahi ümmet-i Muhammed karakterlerinden bir karakter değildir.

Ömer bin Hattab radiyallahu anh diyor ki: “Kim bu ümmetten olmakla övünmek istiyorsa ümmetten olmanın şartını yerine getirsin.” *أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ* Âl-i İmran suresinin ayeti. Artık bu ayetleri de ezberlemeliyiz kardeşlerim. “Bu insanlık için çıkarılmış bir ümmetsiniz” ayetine dikkat edelim: *أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ* Niye insanlık için çıkarıldınız? “Çünkü siz iyiliği emreder, kötülükten alıkoyarsınız.” Dikkat ediniz, “tavaf edersiniz” demiyor. “Tavaf ettikçe bu ümmettensiniz” demiyor.

Kardeşlerim,

Zihinleriniz yanınızda ise -kalemleriniz demiyorum, zihinleriniz yanınızda ise- bu ayeti bir inceleyin, bakın ayet ne diyor: *كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ* “İnsanlık için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz.” *وَتُؤْمِنُونَ* Bunun için “emr-i bi’l-maruf ve nehy-i ani’l-münker yaparsınız” *بِاللَّهِ* “Ve Allah’a iman edersiniz.” Dikkat ediniz kardeşler! Allah’a iman neyden sonra geliyor: İyiliklerin öncüsü bir ümmet misin?

Zulmünden münkeratına-isyana kadar Allah’ın sevmediği, razı olmadığı şeyler yapıldığında kükreyen bir Müslüman mısın? ‘Eh...’ diyen bir Müslüman mısın? Kuru beddualar mı yapıyorsun? Yüreğini patlayıp bomba olacak kadar şiddetli ve hırslı bir şekilde Allah’ın dinini müdafaaaya, kötülüklerle karşı kendini siper etmeye hazır tutuyorsun musun?

Ayeti tefsirlerinden incelediğiniz zaman görürsünüz ki iman bir öz ise bu özü koruyan dış koruma da emr-i bi’l-maruf ve nehy-i ani’l-münkerle ayakta duruyor. Camiye namaza gidip ramazanda iftar veren ama ümmeti istila eden ahlak sellerine ses çıkarmayan, gençlerin ahlaksızlığa kurban gitmelerine karşı refleksi olmayanlar bu ayette kendilerine nasıl yer bulacaklar, merak ediyorum.

Biz insanlık ümmetiyiz. İnsanlığın olmadığı yerde biz yokuz, bu ümmet yoktur. Bir yerde insanlık varsa ümmetin koltuğu var orada demektir. **Aile ilişkisinde insanlıktan taviz veren erkek, insanlık açısından taviz veren kadın; şeriatın hükümlerine sığınmasın. İnsanlığın içini doldurmamayanlar İslam şeriatını kendilerine koz olarak kullanamazlar. Böyle bir hakları yoktur. Çünkü İslam meleklerin dini değil, cemadat dini de değil; insan ve cinin dinidir. İnsan karakteri olmayan biri, insanlık ne anlama geliyorsa o karakteri taşımayan biri İslamlık diye bir iddiada bulunamaz. Biz insanlık ümmetiyiz çünkü en iyi insanlık tarihimize var, Kur’an’ımızda var, Peygamber aleyhissalatu vesselam Efendimiz’in siretinde ve sünnetinde var.**

“Şu cahili görmüyor musun? Müslüman mahallesinde rezillik işliyor!” Ümmet-i Muhammed’in önünde duran örnekler bak sen, içine karışmış çiftlara bakma. Ümmetin çöplüğüne atılması gerekenler bir sebeple önünde duruyor diye realitemiz bu değil ki.

Ümmetimin orijinal örneği Resûlullah’tır; ailesinde, siyasetinde, ticaretinde, merhametinde, insanlığında Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ‘üsve-i hasene’dir. Ashabı güzel örneklerdir. Allah’ın razı olduğu insanlardır. Tâbiin nesli övülmüş nesildir.

İnsanlık bütün bir kavram olarak değil sadece bir ahlak başlığında bile alındığında, ahlakı olmayanın imanının olmayacağından söz ediyor Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem. Ahlak bizim gözümüzde geçsen de geçmesen de olur, okul derslerinde basit bir şey. “Sarhoş ama ahlaklı bir adam” denebiliyor bize göre. Nasıl oluyor sarhoş ahlaklı adam, ayrı bir konu tabii! Burs veriyorsa zaten “çok ahlaklı.” İşçisine maaş versin vermesin; burs veriyor bizim vakfa ya, o yeter! Bize göre böyle ama Peygamber aleyhisselam bütün insanlığa değil insanlığın, insanlık denen değerlerin bir parçası olan ahlakı bile kaybedenin imanının gideceğini söylüyor.

Ensar’dan iki mümin tartışıyor. O esnada biri diğerine, “Utanmıyor musun!” diyor, öbürü de “onu karıştırma” gibi bir cevap veriyor. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ne buyuruyor: “Bırak onu. Hayâsı olmayanın imanı da olmaz.” Hayâ ahlakın içinde bir bölümdür sadece. Ahlak da insanlığın bir parçasıdır. Parçanın parçasının gitmesini bile İslam dışında kalmak olarak görüyor sallallahu aleyhi ve sellem.

Kardeşlerim,

Hepimizin bugün iftihar edeceği bir sahneyi hafızalarımızda canlandırmak istiyorum. Tarihimizde meşhur bir Kadisiye Savaşı vardır. Ashab-ı kiramdan Sad bin ebi Vakkas radiyallahu anhin, ümmetin genç delikanlısının komutasında gerçekleşmiş bir savaştır bu. Kadisiye, bugünkü Irak’tan İran’a geçiş bölgesindeki kasabanın adıdır. Hicretin 14-16. senelerinden birinde yani Ömer bin Hattab’ın hilafetinin ikinci veya üçüncü senesinde meydana gelmiş bir cihattır.

Bugünkü İran toprakları bu Kadisiye cihadının yapıldığı gün ümmetin oldu. Dolayısıyla Kadisiye demek İran demek, o zamanki adıyla Pers İmparatorluğu. Ateşperest Mecusiler’in diyarıydı o zaman. O yüzden Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem iki yeri hedef gösterdi. Yakın olarak biri Konstantiniye, diğeri de İran.

Ömer bin Hattab radiyallahu anh, cennetle müjdelenmiş Sad bin ebi Vakkas’ı görevlendirdi, bir ordu kurdu. Farklı rivayetler var; 7-10 bin kadar oldukları söyleniyor. Bu savaşla beraber, Mecusilik devlet olma kabiliyetini kaybetti. Gerçi şimdi kültürel etkinlik olarak yapıyorlar, bizde de ‘Hıdrellez’ diye yapıyor. Şeytan, “Niyetiniz kültür olsun, ne olursa olsun, siz yapın...” diyordur içinden, “niyetiniz kültür olsun tabii, ayrı bir konu...”

Kardeşlerim,

Kadisiye’den birkaç isim zikredeceğiz.

Bir: Sad bin ebi Vakkas radiyallahu anh; ümmetin delikanlısı.

İki: Rüstem; Pers İmparatorluğu’nun yani Mecusiler’in komutanı. Onların Napolyon’u diyelim. Sad bin ebi Vakkas’ın karşısına çıkan adam.

Üç: Ribi ibni Amir rahmetullahi aleyh.

İbni Kesir isimli muhaddis, tarihçi ve büyük müfessirin “El-Bidaye ve’n-Nihaye” isimli meşhur bir kitabı vardır. Büyük bir tarih kitabıdır. Hicretin yedinci asrına kadar insanlığın tarihine gidiyor. El-Bidaye ve’n-Nihaye, “baş ve son” demek. Âdem aleyhisselamdan başlayıp kendi yaşadığı zamana kadar (hicrî 700) tarihi getiriyor. Bir İlahiyat talebesine bile lazım olmayan ama ümmetin iftihar edeceği ilim kitaplarından biridir. Yüz akı eserlerden biri olduğu için kütüphanemizde bulunsun.

Buradan pasajlar nakletmek istiyorum. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin vefatından beş sene sonra, yetiştirdiği talebeleri, ümmetin önderleri, halife Ömer bin Hattab, onun dava arkadaşı Sad bin ebi Vakkas, onun emrinde duran Ribi ibni Amir -radiyallahu anhum cemian-... bu adamlar üzerinden ‘insanlık için çıkarılmış en hayırlı ümmet’i konuşuyoruz arkadaşlar.

Sad ibni ebi Vakkas çadırını kurmuş Kadisiye’ye yakın bir bölgede. Oraya da zaten cihat ede ede, şehitler vere vere gelmişler. Rüstem de alaylı bir şekilde Sad bin ebi Vakkas’a haber gönderiyor: “Niye geldiniz buralara? Bir adam gönderin de pazarlık yapayım sizinle.” Sad bin ebi Vakkas, Muğire ibni Şube’ye, “Git bizi temsil et” diyor.

Rüstem meşhur ağa laflarıyla, “Kanınızı akıtmayayım, çekin gidin, affedeceğim buraya gelmenizi” diyor. Muğire ibni Şube radiyallahu anh bakıyor ki laf dinleyeceği yok, geri geliyor. İkinci gün Sad bin ebi Vakkas rahat etmiyor, Ribi ibni Amir radiyallahu anha, git şu adama bir nasihat et, diyor.

Ah, keşke Arapçasından ifadelerini okuyabilsek: Koca bir mızrak elinde, ayağında terlik yok, yırtık pırtık bir elbise ile Rüstem’in sarayına geliyor Ribi bin Amir. Rüstem’in ifadelerine çok dikkat ediniz kardeşler. Pers İmparatoru’nun başkomutanının sarayı. Ribi’ye girişte muhafızlar, “Üstün başın çıplak, bir şey giy” diyorlar, “mızrağını da bırak buraya.”

Hâlâ böyledir, saraya silahla girilmez. İfadeye dikkat edin kardeşlerim: “Siz adam çağırdınız buraya, böyle kabul ediyorsanız girerim, yoksa gidiyorum.” Rüstem, “Bırakın gelsin” diyor, “ne nazlı adammış bunlar.” Tak tak tak, mızrağını vura vura giriyor ve Rüstem’in karşısına dikiliyor. Ribi ibni Amir, “altın işlemeli yastık-kılıflara yaslanmıştı” diyor Rüstem için. Ve kendisini tarif ediyor; bodur bir ata binmiş, mızrağı atından büyük, ayakları yere değiyor. Kendisi attan büyük. Cılız bir atla Rüstem’in karşısına çıkıyor. Tiyatro gibi bir sahne.

Arkadaşlar,

Rüstem aynı sözleri de ona söylüyor: “Çekin gidin buralardan, boşuna kan akmasın” diyor. O da diyor ki: “Biz kendi irademizle gelmedik, biz Allah’ın dini için buralara geldik. İstesek de geri gitmeyiz.”

-Ne istiyorsunuz siz?

-Bizim iman ettiğimiz gibi iman edeceksiniz ya da size haddinizi bildireceğiz.

Rüstem’in yanındakiler “vuralım kafasını” gibi hareketleniyorlar. Rüstem “durun, iyi konuşuyor adam, bir dinleyelim” diyor.

Ümmet-i Muhammed’den birisi, ümmetin idealini ve ideolojisini anlatıyor. Kimsiniz, sorusuna cevap veriyor. Ben metin olarak okuyayım şu anda. İnşallah şehit olarak dipdiri bulunduğu mezarında Rabbimden niyaz ediyorum, beni dinliyordur. **Rabbimden iki şey niyaz ediyorum: Biri onunla beraber bulunmak, bu kelepirci zaten. Bir de şu ruhtan birazcık da bize nasip etse, diye niyaz ediyorum. Birazcık da, birazı yeterdi bize.** Metinden okuyorum. O da duysun şimdi:

لِنُخْرِجَ مَنْ شَاءَ مِنْ عِبَادَةِ الْعِبَادِ إِلَى عِبَادَةِ اللَّهِ “Bizi Allah gönderdi.” اللَّهُ أَيْعَتْنَا dilediyse, onu kula kulluktan Allah’a kulluğa götürmek istiyoruz.” Şu zevke bak arkadaş! “Başörtü

takayım mı? Bu düğüne gitsem utanır mıyım? Yahu diyecekler ki şalvar giyiyor, pantolon giyiyor...” diyen kafaya bak; bir de “Beni Allah gönderdi. Seni kullara kulluktan kurtarmak için geldim” diyen delikanlıya bak. Ayağında ayakkabı yokmuş, senin ayağını öpeyim Rıbi. O çamurlu, nasır tutmuş ayağını öpeyim senin! Şu şerefli bakışa bak, şu izzete bak. İnsanlık için çıkarıldığına iman etmiş. Medrese mezunu, imam hatip mezunu, ilahiyatçı... bırak, Rıbi misin sen? “Beni Allah gönderdi” mi diyorsun, yoksa 657 mi gönderdi seni?

“Şu dünyanın daracığından geniş meydanlarına çıkarmak için geldik.” وَمِنْ ضَيْقِ الدُّنْيَا إِلَى سَعَتِهَا فَأَرْسَلْنَا بِدِينِهِ إِلَى خَلْقِهِ “Dinlerin zulmünden İslam’ın adaletine çıkaracağız.” وَمِنْ جُورِ الْأَدْيَانِ إِلَى عَدْلِ الْإِسْلَامِ “Kim iman ederse biz de onu mümin kabul eder, çeker gideriz.” -رُيُوسْتَمُ’İN ÖNÜNDEKİ İFADeye DİKKAT edin- “Kim kabul etmezse dinimizi، قَتَلْنَا أَبَدًا لِنَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ” Allah’la randevumuza kadar.”

Burada Rüstem durdurmuş, “Nedir randevun ki?” demiş. Rıbi, “Dövüşürsek bana cennet, sana cehennem” demiş. Hemen korumalar Rıbi’nin üzerine atlamışlar. Rüstem, “Böyle akıllı bir adama dokunmayın, gitsin” demiş.

Kadisiye’den bu ümmetin Rıbi ibni Amir’leri خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ “İnsanlık için çıkarılmış en iyi ümmet” olmanın şuurunu Rüstem’e bile kabul ettirdiler! Mecusi, ateşperest bir adam. O bile, “bırakın bu delikanlı adamı gitsin” demiş.

Kılıbıklığı din edinmişle, kendi tarikatından-cemaatinden adama bile üniversite bahçesinde deşifre olur diye selam vermeyenle bir mi... Neymiş deşifre olurmuş, şu Rıbi’ye bak! Bu ümmet ne şerefli adamlar görmüş, elhamdülillah. Bu şekilde Sad ibni ebi Vakkas’ın önüne gidiyorlar. Sad ibni ebi Vakkas, Rıbi’ye “ne diyorsun?” diyor. Rüstem’in kabul etmeyeceğini söyleyince Rıbi’i ibni Amr, Sad bin ebi Vakkas sıtma hastalığına tutulmuş. Askerleri toplayın, demiş. Askerleri bir meydana topluyorlar, öğle namazını kıldırıyor.

Elhamdülillah. O fethedilen topraklardan Müslim’ler, Ebu Davud’lar, Nesaî’ler çıktı, on binlerce mümin ve âlim çıktı. Şimdiki karışıklığa bakmayın siz. Birkaç asırdır böyle. Ümmetin ilim deposuydu orası, elhamdülillah. Müminler, mücahitler yetişti. Bütün bu ecirler nereye gitti biliyor musunuz? Rıbi ibni Amir mezarında hepsine “hoş geldin” dedi onların, hepsine. O çıplak ayağı ile Rüstem’in sarayını ‘kirleten’ adam! Ayakkabısız dolaştılar ama Allah’a itimatları Arş’a değdi! Arş’a kadar değdi kafaları, elhamdülillah.

Bu savaştan anekdotlar çıkaracağız. Ömer bin Hattab için de çok önemliydi bu. Neden önemli? Çünkü Resûlullah’ın arzusu bu. Ordu aylarca yol kat ediyor, ta İran’dan Medine’ye gelmek yirmi gün sürüyor at üzerinde. Diyor ki İbni Kesir: İkide bir Medine’nin dışına çıkıyor. İkide bir, “Ömer daha sabahleyin geldin” diyorlar, “öğleye kadar belki bir haber gelir bir yerden, belki bir haberci gelir” diyor. Sonunda fetihten sonra bir haberci Medine’nin dışından Ömer’e haber getirmeye gidiyor. Ömer bin Hattab o giden haberciyi tanıyıyor.

-Selamünaleyküm.

-Aleykümselem. “Yahu” diyor, “nerden geliyorsun?” Müjdeli şey getiriyorum, diyor adam, “Ömer’e haber getirdim!” Adam da onun Ömer olduğunu anlamamış. Yamalı cübbeli bir hacı amca. Medine’de hacı amca dolu nasılsa... “Ömer’e Kadisiye’den Sad bin ebi Vakkas’ın mesajı var, zafer oldu” diyor. Ömer sevinç göz yaşlarını akıtıyor, hamd ediyor Allah’a.

Sonra haberci, “Beni Ömer’e götürsene, ne oyalıyorsun buralarda” deyince “Ömer benim be adam” diyor. Adam kızarıp bozarıyor: “Ya emire’l-müminin, neden kendini tanıtmadın, rezil oldum sana” diyor, “seni Medine’de bir Müslüman zannettim.”

“Kardeşim” diyor halife Ömer, “bu mutluluğun içinde bu konuşulmaz, gel” diyor. Kucaklıyor onu.

Bu iktidara Allah Kadisiye’yi nasip etti. Protokolü yok, yamalı cübbe, koruma yok, çölde ağacın kenarında bir hacı amca bekliyor. Biri de ona “Ömer nerede?” diye soruyor. Bu olursan Allah seninle. Devlet kaymaklarıyla beraber, protokol, fors, makam büyüdükçe de kendi hâlimize kaldık işte.

Ümmü Kesir isimli bir kadın, Hammam ibni Haris’in karısı bu. Bir hatırasını naklediyor.

Diyor ki: “Biz Kadisiye’ye kadınlar ve çocuklar olarak ailece gitmiştik.” –Pikniğe gitmişler sanki... İki bin kilometre civarında yol. Ailece gitmişler. Meydana ilk biz giremedik, diyor, “Sonra hezimet işaretleri olunca hepimiz birer sopa bulduk. Kadınlar ve çocuklar olarak yaralı Müslüman görürsek onu kenara çektik; yarasını, kanamasını durdurduk.”

“Sonra da” diyor, “ufak tefek yaralı kâfirleri görünce sopalarla öldürdük. Baktık ki çocuklarımız kâfirlerin avretlerini görüyorlar, avret olan yerlere çocukları sokmadık.”

Kardeşlerim,

Kalan sabır ve tahammülünüzü zorlayın ve son anekdotu yine Kadisiye’den dinleyin.

Bir mektupla Sad bin ebi Vakkas, Ömer bin Hattab’a savaşın sonucunu yazmış. Ömer’e gelmiş mektup. Mektup uzunca, ben kısa alayım: “Ya emire’l-müminin! Allah’a hamd olsun ki kâfirleri mağlup ettik. Rabbim bize nasip etti. Deprem geçmiş oldu üzerlerinden, o hâle geldi. Bizden de Sad bin Ubeyd şehit oldu; filan kimseler şehit oldu. İsimlerini bilmediğim pek çok şehidimiz de var” diyor.

Şu cümleye dikkat edin kardeşler: “Ya emire’l-müminin! Yedi bin kişiydik. -bazı rivayetlerde altı bin kişi- كَانُوا يُدَوِّنُونَ بِالْقُرْآنِ إِذَا جَنَّ عَلَيْهِمُ اللَّيْلُ كَدَوِيَ النَّحْلِ” Hepimiz gece arılar gibi arı kovanı gibi Kur’an sesleriyle inlettik bu vadileri” وَهُمْ أَسَادٌ فِي النَّهَارِ لَا تُشْبِهُهُمْ الْأُسْدُ “Ormanlardaki aslanların görmediği bir aslana dönüştüler geceleri.”

Kendi mücahitlerini tarif ediyor: “Ya emire’l-müminin! Hepsi değerli kimseler olan bir grupla biz bu işi yaptık. Sadece şehit olanlar en iyilerimiz olarak gitti.”

Bu ümmet, insanlık için çıkarılmış bir ümmet idi, öyledir. Köyünden-kasabasından ibaret zanneden, ‘İslam âlemi’ diye bir sınırı ümmetin sınırı zanneden, kendi kliğini-grubunu-arkadaşlarını-dergisini ümmetin bütünü zannedenler başka; Sad bin ebi Vakkas başka.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.